

2021 VEIKLOS ATASKAITA

Lietuvos sakaliukų sąjunga (toliau – LSS) – tai nevyriausybinė, pelno nesiekianti organizacija, vienijanti vaikus ir jaunimą iš Lietuvos ir viso pasaulio. Priklausome tarptautiniam sakalų tinklui IFM-SEI (International Falcon Movement – Socialist Educational International). Mūsų tikslas – socialinės atskirties mažinimas, pažeidžiamų grupių integracija, tolerancijos skatinimas taikant neformalaus ugdymo metodus. Veikiame vadovaudamiesi demokratijos, teisingumo, solidarumo, lygybės, pilietiškumo ir savanoriškumo principais. Organizacija vienijanti 15 skyrių visoje Lietuvoje (Vilniaus, Alytaus, Lazdijų, Radviliškio, Kelmės, Raseinių, Panevėžio, Molėtų, Šiaulių, Telšių, Kauno, Rokiškio, Vilkaviškio, Biržų). Aktyviausiai veikia LSS Vilniaus miesto filialas „Padėk pritapti“, kuris nuo 2009 metų veikia kaip multikultūrinis vaikų ir jaunimo dienos centras, kuriame kasdien susitinka romų, lietuvių, rusų, lenkų ir kitų tautybių vaikai bei jaunuoliai.

PAGRINDINĖS 2021 METŲ LIETUVOS SAKALIUKŲ SAJUNGOS IR „PADĖK PRITAPTI“ VEIKLOS KRYPTYS:

TARPKULTŪRINIO DIALOGO SKATINIMAS.

Mūsų veiklos atviros įvairiaaučiams vaikams ir jaunuoliams, bendraujame penkiomis kalbomis, skatiname diskusijas apie kultūrų įvairovę, suteikiame erdvės skirtingų tradicijų sklaidai, šviečiame visuomenę, griaudami ypač neigiamus stereotipus apie romų bendruomenę;

KASDIENINIS VAIKŲ IR JAUNUOLIŲ UŽIMTUMAS.

„Padėk pritapti“ veiklose daug dėmesio skiriame kiekvienam vaikui, padedame atlikti namų darbus, užpildyti mokymosi spragas. Taikome įtraukiojo ugdymo metodus, stengdamiesi įvertinti asmeninius vaiko gebėjimus, kartu aptariame rezultatus ir pasiekimus. Mums svarbu atpažinti tikruosius vaikų ir jaunuolių poreikius, todėl daug laiko skiriame nuoširdiems pokalbiams, kurių metu stengiamės pasaulį pamatyti jų akimis – be išankstinių nuostatų, smerkimo, nuvertinimo. Teikiame kompleksinę pagalbą ne tik vaikams, bet ir visai šeimai/globėjams. Tarpininkaujame būsto, įsidarbinimo, socialinės apsaugos klausimais. Bendradarbiaudami su „Maisto banku“, fondu „Ne apie mane“ užtikriname reguliarią paramą šeimoms maisto produktais ir kitais būtinaisiais daiktais;

MENINIŲ EDUKACINIŲ UŽSIĖMIMŲ TAKYMAS.

Nuolat ieškome inovatyvių neformalaus ugdymo būdų, padedančių pažinti, įgalinti, pažadinti kūrybiškumą ir bendrauti. Dirbdami su vaikais ir jaunimu stengiamės parodyti kuo įvairesnį pasaulį, supažindinti su skirtingais žmonėmis, profesijomis, galimybėmis. Kartu su profesionaliais menininkais taikome socialinio teatro, fotografijos, architektūros, muzikos, dailės edukaciją, leidžiančią vaikams ir jaunuoliams pažinti save, atsiskleisti, ugdyti pasitikėjimą savimi ir kitais;

ADVOKACIJA.

itin svarbi mūsų organizacijos veiklos dalis, apimanti žiniasklaidos stebėseną, visuomenės informavimą, žmogaus teisių palaikymą, romų bendruomenės interesų atstovavimą bendradarbiaujant su valdžios institucijomis, verslo atstovais. Dalyvaujame viešosios politikos kūrime, ypač švietimo ir romų integracijos srityje. Esame Vilniaus romų integracijos į visuomenę 2020-2023 metų programos darbo grupės ir Stebėsenos komiteto nariai. Bendradarbiaujame su skirtingomis valdžios institucijomis – Tautinių mažumų departamentu prie LR Vyriausybės, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vilniaus miesto savivaldybe ir kitomis, su kuriomis dalijamės savo profesine patirtimi socialinės integracijos ir neformalaus švietimo klausimais;

SAVANORIŠKOS VEIKLOS SKATINIMAS.

Kiekvienais metais pristatome savo veiklą universitetuose, kolegijose, skatiname jaunų žmonių pilietiškumą per savanorystę, taip pat kviečiame studentus atlikti praktikos;

BENDRUOMENĖS ĮGALINIMO IDĖJA.

Puoselėjame tarptautinę romų bendruomenės įgalinimo žinutę: „Nieko apie mus be mūsų pačių“, todėl stengiamės įtraukti pačius romų bendruomenės atstovus, siekdami kad jų balsas būtų išgirstas. Kiekvienais metais kartu su bendruomene minime Tarptautinę romų kultūros dieną (balandžio 8), Romų genocido atminimo dieną (rugpjūčio 2), Tarptautinę romų kalbos dieną (lapkričio 5), organizuojame edukacinius užsiėmimus ir viešas diskusijas;

TARPTAUTINĖ VEIKLA.

Gerųjų praktikų ieškome užsienio šalių praktikose – glaudžiai bendradarbiaujame su partneriais Švedijoje, Latvijoje, Lenkijoje, kurie turi pažangesnes romų integracijos programas.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Organizacijoje 2021 dirbo 5 darbuotojai: projektų vadovė, socialinė darbuotoja, du jaunimo darbuotojai, psichologas. Žmogiškųjų išteklių augimas ženkliai susitiprino kasdieninę organizacijos veiklą, nusistovėjo aiškios kiekvieno darbuotojo funkcijos, teikiama kokybiška pagalba vaikams, jaunimui, šeimoms. LSS turi 10 savanorių, kurie padeda kasdieninėse veiklose – padeda vaikams namų darbų ruošoje, veda edukacinius užsiėmimus.

PATALPOS

Organizacija jau antrus metus veikia adresu Ševčenkos 16 B – Naujamiesčio lofte, turinčiame 315 Kv/m. Erdvė pritaikoma dienos centro, atviros jaunimo erdvės, personalo veikloms.

FINANSAVIMAS

2021 metais gautos 146.020 Eur pajamos, skirtos organizacijos veiklų įgyvendinimui. Finansavimas gautas iš: Tautinių mažumų departamento prie LR Vyriausybės, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės, Šiaurės ministrų tarybos biuro Lietuvoje, Aktyvių piliečių fondo, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados, Erasmus +

ĮGYVENDINTOS VEIKLOS

✓ KASDIENINĖ DIENOS CENTRO VEIKLA (VYKDANT VAIKŲ DIENOS CENTRŲ PROJEKTĄ, FINANSUOTĄ SOCMIN IR VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS).

Kasdieninė dienos centro veikla (vykdant Vaikų dienos centrų projektą, finansuotą Socmin ir Vilniaus miesto savivaldybės). Dienos centre lankosi 40 vaikų (35 romų tautybės vaikai, kiti – lietuviai, rusai, lenkai). Dienos centro veiklos parengtos atsižvelgiant į esmines problemas, su kuriomis susidūrėme dienos centre per ilgametę darbo patirtį. Vaikams stinga socialinių įgūdžių, kurie užkerta kelią pažinti pirmiausia save, o paskui ir kitus. Todėl daug dėmesio skiriama vaikų jausmams, emocijų valdymui, pagarbos skatinimui. Pastebimas ir higienos įgūdžių trūkumas, todėl kartu mokomės sveikos gyvensenos ir asmeninės kūno priežiūros pagrindų. Ieškodami įdomių savęs pažinimo ir suvokimo metodų, dienos centro darbuotojai pasirinko dailės, kaip savęs pažinimo, metodiką. Piešdami įvairiomis technikomis vaikai turės galimybę per piešinius išsakyti tai, kas jiems svarbu. Viena didžiausių problemų su kuriomis vaikai susiduria mokykloje ir už jos ribų – nepakankamos lietuvių kalbos žinios.

Nesuprantant kalbos atsiliekiama nuo bendro klasės lygio, dingsta motyvacija mokytis. Todėl labai svarbu taikant neformalaus ugdymo metodus mokytis lietuvių kalbos. Daug dėmesio skiriame kalbiniam žaidimams, pasakų skaitymui, kūrybiniam rašymui, grupiniams užsiėmimams, kurių metu žaidžiame su kalba. Susikalbėjimas, bendradarbiavimas, vaiko, kaip aktyvaus sprendimų priėmėjo, įsitraukimas į dienos centro kasdienybę – vienas svarbiausių centro uždavinių.

✓ ATVIRA JAUNIMO ERDVĖ (ĮGYVENDINANT SOCMIN FINANSUOTĄ ATVIRŲ JAUNIMO ERDVIŲ PROJEKTĄ).

„Padėk pritapti“ veiklos orientuotos ne tik į vaikus, bet ir jaunimą nuo 14 m. Atvira jaunimo erdvė veikia antradieniais-trečiadieniais-ketvirtadieniais 16-20 valandomis, kurios veiklos orientuotos į jaunuolių įgalinimą, savivertės auginimą, savęs pažinimą, bendradarbiavimą, lyčių lygybę, tolerancijos skatinimą, savanorystę, diskusijas jiems rūpimomis temomis. Atviroje jaunimo erdvėje reguliariai lankosi 20 jaunuolių, iš kurių 15 romų.

2021 METAIS ĮGYBENDINTI PROJEKTAI, SKATINANTYS ROMŲ KULTŪROS SKLAIDĄ, VAIKŲ IR JAUNIMO KŪRYBIŠKUMĄ, MOTERŲ ĮGALINIMĄ, DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMĄ:

✓ Mes - galinčios ir įgalintos.

Pagrindinis šio tęstinio projekto tikslas – įgalinti romes merginas ir moteris aktyviau dalyvauti visuomeniniame gyvenime, darbo rinkoje, planuoti profesiją, kelti kompetencijas ir raštingumą. Projekto metu organizuojami reguliarūs socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo užsiėmimai, kassavaitiniai lietuvių kalbos kursai, kompiuterinio raštingumo pamokos, profesinio orientavimo, karjeros planavimo užsiėmimai. Projektą finansuoja Vilniaus miesto savivaldybė.

✓ Galiu – romų bendruomenės įgalinimas, skatinant socialinę integraciją.

Pagrindinis projekto tikslas – įgalinti romų bendruomenę, skatinant socialinę integraciją. Šiuo projektu siekiama ne tik suteikti romams galimybę aktyviau įsitraukti į vietos bendruomenės veiklas, bet ir skatinti dialogą tarp romų ir ne romų, taip mažinant neigiamas visuomenės nuostatas. Projekto metu koordinuosime savanorystės veiklas ir mentorystę. Projektą iš dalies finansavo Aktyviųjų piliečių fondas.

✓ Lietuvos romų sakininės istorijos archyvas.

Projekto metu mūsų komanda kartu su tarptautiniais mokslininkais, romų kalbos ir istorijos ekspertais rinko etnografinę medžiagą apie Lietuvos romų bendruomenę, prisiminimus apie karą, klajoklių gyvenimo patirtis, gyvenimą sovietmečiu, tradicinius patiekalus. Visos istorijos buvo renkamos romų kalba, vėliau verčiamos į lietuvių kalbą. Projekto metu taip pat surinkta unikali vaizdo medžiaga iš Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus, Šiaulių „Aušros“ muziejaus, Lietuvos ypatingojo archyvo, Vrublevskių bibliotekos. Projektą iš dalies finansavo Tautinių mažumų departamentas prie LR Vyriausybės, Lietuvos kultūros taryba, Vilniaus m. savivaldybė.

✓ „TRUST“.

Tarptautinis Šiaurės ir Baltijos šalių projektas, kurio metu siekiame sukurti inovatyvią metodiką, orientuotą į suaugusiųjų romų ir kitų visuomenės narių savanorystę, siekiant tarpusavio pasitikėjimo ir socialinės integracijos. Svarbus projekto elementas – gerosios Šiaurės šalių praktikos dalijimasis romų integracijos srityje. Projekto partneriai: Romų visuomenės centras (LT), Edukacinių iniciatyvų centras (LV), Trajosko Drom (SE). Projektą iš dalies finansuoja Nordplus Adult, Šiaurės ministrų taryba. Daugiau apie projektą: www.trust-nordplus.com

✓ „Take a chance – build the trust“.

Tarptautinės savanorystės projektas, kurio dėka sukuriame galimybę jauniems žmonėms iš visos Europos įsitraukti į vietos bendruomenės veiklas, prisidėti prie vaikų ir jaunimo iš pažeidžiamų šeimų įgalinimo, pažinti Europos kultūrų įvairovę. Visiems tarptautiniams savanoriams skiriame mentorių ir tutorių, padedame mokytis lietuvių kalbos ir sėkmingai integruotis į vietos bendruomenę. Projektą finansuoja Europos solidarumo korpusas.

✓ „EmpoweROMent“.

Tarptautiniai jaunimo darbuotojų mokymai, kurių tikslas – pasidalinti darbo su romų jaunuoliais patirtimi, stiprinti darbuotojų kompetencijas, supažindinti su inovatyviais neformaliojo ugdymo metodais, sukurti tarptautinį nevyriausybinę organizacijų, dirbančių su pažeidžiamomis grupėmis, tinklą. Mokymus planuojame organizuoti 2021 metų rudenį. Projektas finansuojamas Erasmus+ programos.

✓ THE: PLACE.

Dalyvaujame tarptautinėje programoje, kurios tikslas yra skatinti ES ir Turkijos NVO bendradarbiavimą, kurti tarptautinį organizacijų tinklą ir megzti tvarius santykius tarp pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos valdžios institucijų. Projekto metu kartu turkų organizacija Izmir Center for the Right to the City skatinsime jaunimą aktyviau įsitraukti į miesto pažinimą, viešų laisvai prieinamų erdvių kūrimą, įgauti pasitikėjimo savimi, kaip tinkamai atstovauti jaunimo reikalus savivaldybės institucijose. Dalinsimės gerąja patirtimi romų integracijos srityje, pažinsime Turkijos romų istoriją ir dabartinę situaciją.

✓ Vasaros stovyklos.

Vaikų ir jaunimo vasaros užimtumas – svarbi veiklos dalis. 2021 metais surengta vasaros stovykla Trakų raj. stovyklavietėje „Akmendvaris“, kurioje dalyvavo 30 dienos centro „Padėk pritapti“ vaikų ir jaunuolių. Vaikai iš nepasiturinčių šeimų neturi galimybės turiningai poilsiauti vasaros metu, todėl vasaros stovyklos – laukiamiausias vaikų vasaros renginys ir puiki motyvacinė sistema lankyti mokyklą bei dienos centrą.

✓ Savanorystės skatinimas, visuomenės informavimas, mokytojų ir būsimų pedagogų kompetencijų kėlimas, advokacija.

LSS komanda aktyviai bendradarbiauja su mokyklomis, Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakultetu, kuriame veda seminarus apie multikultūriškumą, įtraukiję ugdymą, kviečia studentus savanoriauti ir atlikti praktikas. Visų projektų veiklos pristatomos visuomenei, žiniasklaidai, organizuojant diskusijas apie neformalų ugdymą. LSS nuolat dalyvauja savivaldybės švietimo, kultūros sklaidos darbo grupėse, taip Socmin atstovauja jaunimo poreikius, TMDE skirtingų tautinių bendrijų poreikius, užsiima kasdienia advokacija, priklauso Vilniaus romų integracijos į visuomenę darbo grupei ir stebėsenos komitetui.